

Utländska arbetare nobbar svensk skog

- Den svaga kronan gör att lönen för utländska gästarbetare krymper när de växlar pengarna till sin egen valuta.
- Nu väljer allt färre att komma hit för att jobba i skogen.
- Svårast är det att hitta arbetskraft

inom röjning och plantering, där behovet av arbetskraft från bland annat Polen är stort.

- - Planteringen kan bli kris. Där är det riktigt allvarligt, säger Joakim Gustafsson, VD för Svensk Skogs-service.

SID 4-5

Här råder stor brist på grovfoder

- Trots goda skördar på de flesta håll har djurbönder på Öland och Gotland bara fått ihop en vallskörd och många tvingas stödutfodra djuren.

SID 6

FOTO: IA WADENDAL

Kummin finsk exportsuccé

- Nästan en tredjedel av världens kummin odlas i Finland. Och odlarna får bra betalt för den otippade grödan.

SID 20

Charmtroll med retrokaraktär

- Nya Suzuki Jimny klättrar över stock och sten. Men törstig tank och säkerheten drar ner betyget.

SID 26-27

Vinvisionären flyttade hem

SID 17

FOTO: JOHAN JOELSSON

Efter att ha jobbat utomlands valde K Felix G Åhrberg att flytta hem för att vara med och bygga upp den svenska vinproduktionen med Kullabergs vingård som bas.

MER I ATL FREDAG

LEDARE SID 2:

På senare tid har strömmen från Östeuropa avtagit.

DEBATT
SID 25:

Centraliserad
viltförvaltning
dödar engagemanget.

KRÖNIKA
SID 27:

Vi måste våga
testa något nytt.

STEFAN GÅRD

ENTREPRENAD[®]
RING KNUTSTORP
12-14 SEPT 2019 LIVE

SVERIGES MEST KOMPLETTA ENTREPRENADMÄSSA

GRATIS ENTRÉ!

Registrera dig och skriv ut din biljett på
www.entreprenadlive.se

100% LIVE! TESTA OCH UPPLEV!

Risker med för tidig höstsådd

Tidig sådd ger flera skadegörare större möjlighet att angripa den nysådda grödan, varnar Växtskyddscentralen i Alnarp.

I värsta fall kan det leda till utvintring eller omfattande direktskador.

Under säsongen 2014–2015 när rödsotvirus orsakade stora skördeförstär i Skåne hittades de allra största skadorna i fält sådda före den 15 september. Även risken för andra skadegörare som utvintringssvampar, rotdödare, fritflugor och kornflugor ökar vid tidig sådd.

Genom att anpassa såtidpunkt och utsädesmängd är det möjligt att förebygga en del angrepp, skriver Växtskyddscentralen i sitt växtskyddsbrev. Risken är inte direkt kopplad till vissa datum utan mer till när grödan grott, kommit upp och hur hösten sedan blir.

Malin Eborn

ATL TV

VECKANS AVSNITT:

- Profiproffs tog över tillverkningen
- De muddrar sjön på fosfor
- Här hamnar uttjänta kor

Nytt avsnitt varje måndag!
Här hittar du ATL TV:
ATL.nu/atltv

Utländsk arbetskraft

- ✓ POLACKER FÖRLORAR PÅ SVAG KRONA
- ✓ PLANTERINGEN OROAR BRANSCHEN

Det är kris inom skogsvården. Den svaga svenska kronan gör att de utländska arbetarna söker sig till andra jobb. – Planteringen kan bli kris. Där är det riktigt allvarligt, säger Joakim Gustafsson, VD för Svensk Skogsservice.

Skogsbranschen är inte den mest attraktiva. Jobb i skogen kan vara ett slit i jobbig terräng och dåligt väder och det kan vara svårt för arbetsgivare att hitta personal till röjning och plantering. Enligt Joakim Gustafsson borde lönerna höjas rejält och matcha byggarbetsnivån på 190 kronor i timmen.

Men utvecklingen går i stället åt andra hållet.

I polska zloty har lönen för gästarbetande polacker gått ned med drygt 6 procent sedan 2016 och de kollektivavtalsenliga höjningarna kan inte kompensera för kronans värdeminskning. Det gör nu att polacker som jobbar i den svenska skogen ser sig om efter bättre betalda jobb. I andra branscher eller andra länder.

– Det är enormt stora problem, de senaste två åren har in-tresset för att komma hit och göra jobbet minskat drastiskt, säger Pierre Fridell, VD för Sundins Skogsplanter.

– Det är främst det försvagade löneläget som gör det kämpigt för oss att attrahera arbetskraft.

Lockar med bredband

Sundins Skogsplanter har 300 anställda för plantering och röjning. Alla är polacker. Svensk Skogsservice har ett 100-tal man i fält under högsäsong. Tidigare var det bara polacker men nu tas även rumäner och ukrainare in.

Skogsvårdsföretagen får anstränga sig mer för att få tag i personal. Till exempel erbjuds bättre boenden med bredband så att det blir lätt att kommunicera med familjen. Ändå är det många som slutar. Personalomsättningen är större. Liksom kostnader-

Joakim Gustafsson, VD för Svensk Skogsservice, och Pierre Fridell, VD för Sundins Skogsplanter, är bekymrade över att det har blivit svårare att locka utländsk arbetskraft till skogen.

na för utbildning och administration.

– Vi har alltid haft väldigt stabilt med folk men de sista två åren har vi blivit hårt drabbade. Omsättningen av personalen har blivit så stor att det blir svårt att få lönsamhet på sikt, säger Joakim Gustafsson på Svensk Skogsservice.

Än så länge klarar både Svensk Skogsservice och Sundins Skogsplanter sina åtaganden med nöd och näppe men måste tacka nej till ytterligare jobb.

– Röjningen blir gjord i högre utsträckning men planteringen kan bli kris. Där är det riktigt allvarligt, säger Joakim Gustafsson.

Tuffare framöver

Även hos företagens kunder finns en oro. Södra, som köper tjänster från skogsvårdsbolagen, har inte påverkats än men ser hur det kan komma att bli tuffare i framtiden.

– För vår del har vi än så länge inga problem med att få de resurser vi behöver. Men det är lite oroande att vi inte kan attrahera inhemsk personal till skogsvården. Det är också lite oroande att östeuropéer inte anser att det är intressant att komma hit längre, säger Henrik Holmberg, skogsskötselsspecialist på Södra.

Enligt skogsvårdsföretagen krävs det högre löner för att få arbetarna från Polen att stanna i skogen. Joakim Gustafsson pekar på att skogsbolagen gjort rekordvinster samtidigt som en-

treprenörerna har det tufft med lönsamheten.

– Hela kedjan måste fungera smärtfritt och då måste man kanske omfördela intäkterna från skogsbruket något, säger han och får medhåll av Pierre Fridell från Sundins Skogsplanter:

– Vi måste få upp lönerna och det är slutkonsumenten som ska vara med och betala det, om man nu vill ha någon skogsvård utförd.

Letar nya arbetsätt

Är skogsägarna då beredda att betala mer för plantering och röjning? Södra svarar att man försöker hitta metoder och arbetsätt som ger entreprenören bättre betalningsförmåga till sina anställda samtidigt som kostnaden för skogsägaren följer den normala kostnadsutvecklingen i samhället. Ett exempel är att man utvecklat appar med bra kartor och övrigt underlag.

– Kostnadsutvecklingen för skogsvårdstjänsterna är en fråga som vi arbetar med hela tiden och det finns alltid en brytpunkt mellan kostnad och skogsägarens vilja att köpa de tjänster vi tillhandahåller, säger Henrik Holmberg.

Torbjörn Esping

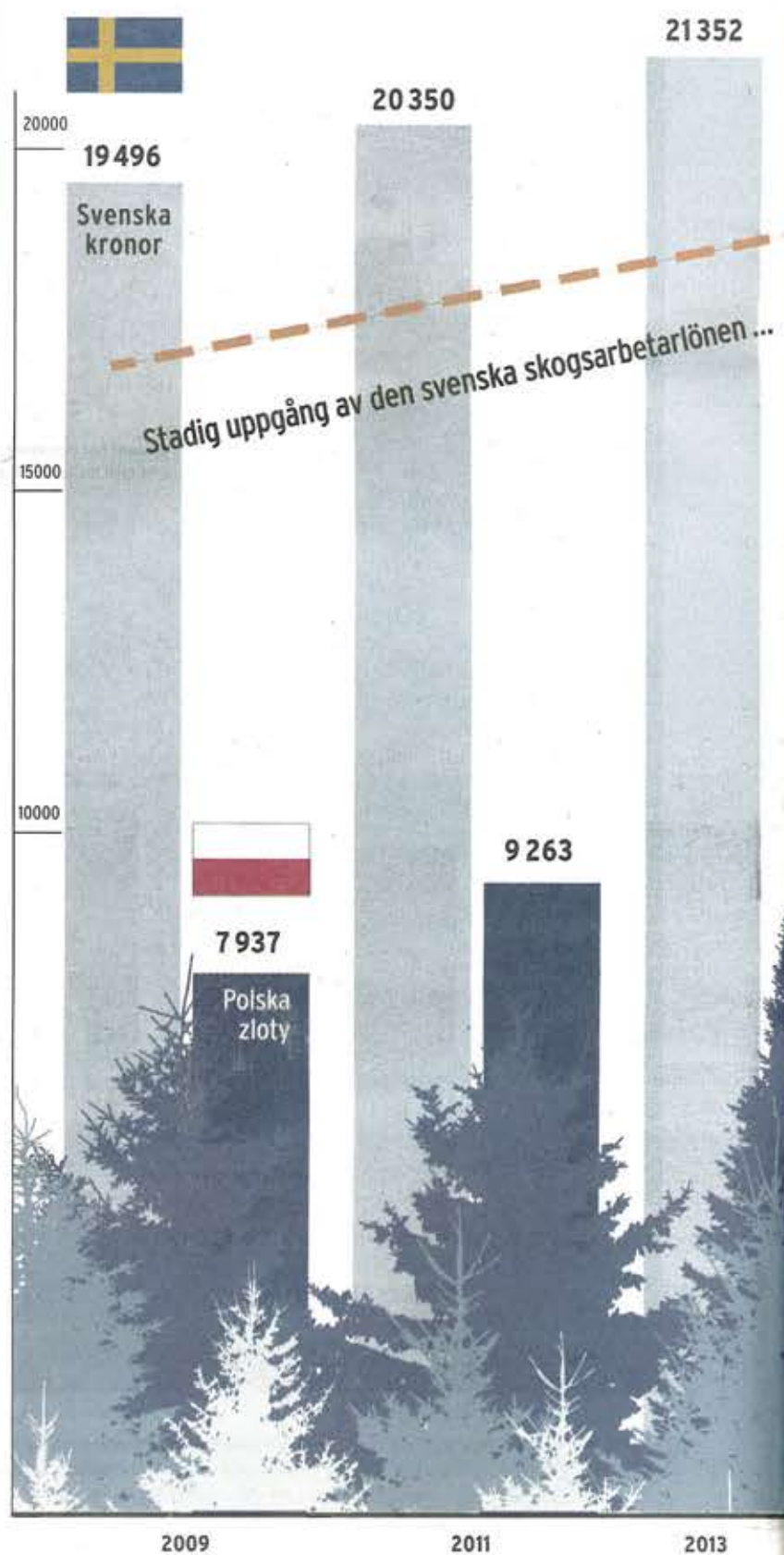
010-184 40 97 red@atl.nu

Härje Rolfsson

010-184 40 97 red@atl.nu

Lönen från Sverige minskar i värde

- Utvecklingen av en svensk skogsarbetarlön i svenska kronor
- Dess värde växlat i polska zloty

KÄLLOR: MEDLINGSINSTITUTET, RIKSBANKEN OCH GS-FACKET. INGEN HÄNSYN ÄR TAGEN TILL INFLATIONEN.

ATL PREMIUM - FÖR ALLA PRENUMERANTER

LOGGA IN - OCH FÅ MER

● Du vet väl att du som prenumerant har tillgång till **alla artiklar** på atl.nu?

● Även **e-tidningen**, som kommer ut kl 19 kvällen före tidningsdag, ingår.

● Dessutom får du bland mycket annat tillgång till fakta om **fastighetsaffärer** och **traktorer** och möjlighet att läsa våra **exklusiva marknadskronikor** och **artiklar ur tidningen Lantmannen**.

MISSA INTE!

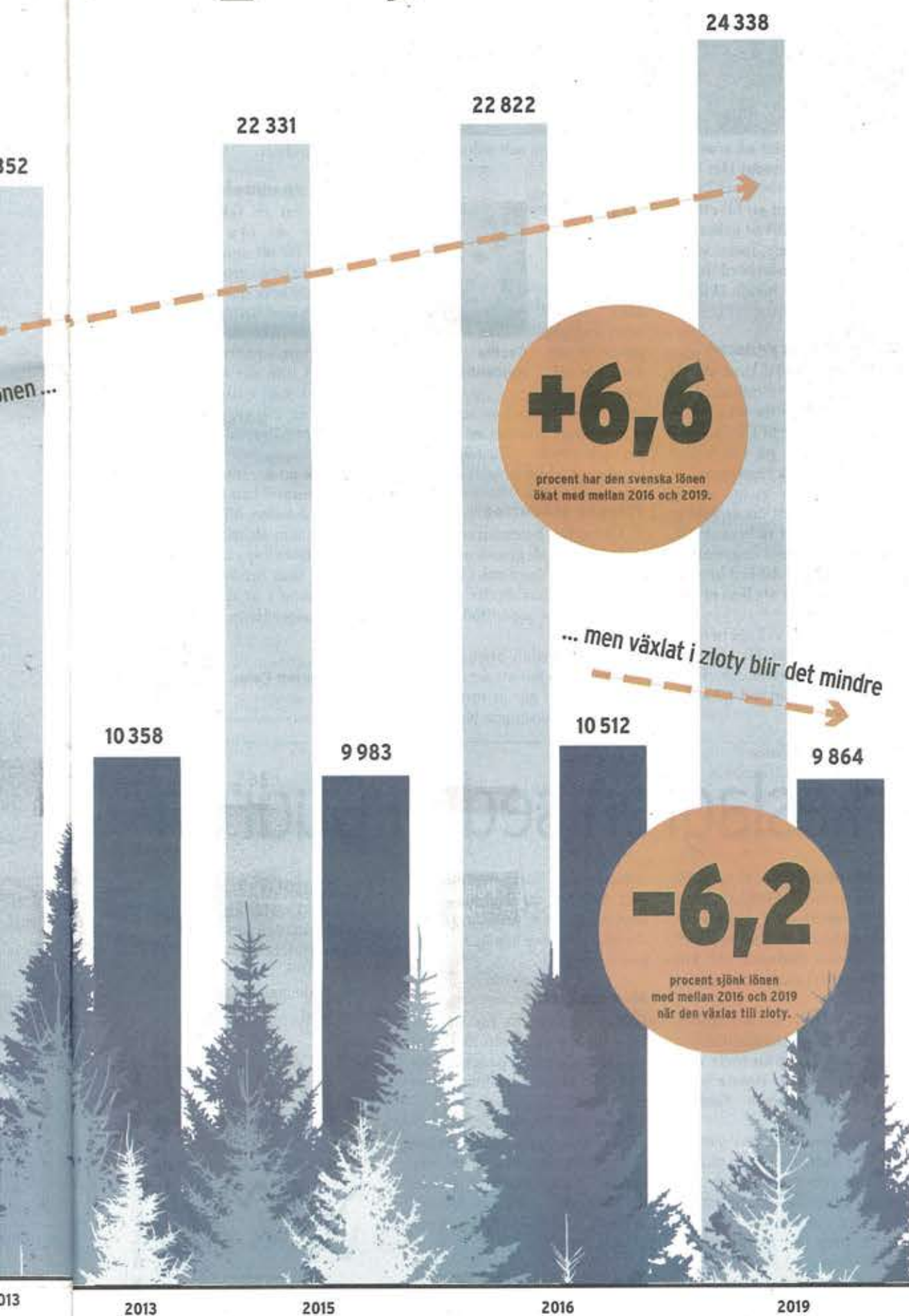
www.atl.nu/premium

Premium - mest läst i veckan

1. 50 mest lönsamma jordbruksföretagen
2. Han är först med specialdäcket
3. Soil Steam dödar ogräs med ånga
4. Sommaren nyckeln till framgång för köttgården
5. Största virkeslagren sedan Gudrun

t flyr jobbet i skogen

Den polska skogsarbetaren Kryzysztof Lenowiecki har fått se lönen sjunka på grund av den svaqa svenska kronan.

"Lönen sjunker när du växlar till zloty"

ÅRYD.

I det täta björkslyet på Gudrunhygget sliter två röjarlag hårt.

- Jag tjänar mindre men det är bättre än i Polen, säger Kryzysztof Lenowiecki.

Det är värmebölja och backe. Och många träd som ska kapas runt tallarna och granarna. Bara ljudet från röjsågarna gör att vi kan hitta Kryzysztof Lenowiecki och hans kolleger i det täta beståndet i Åryd utanför Växjö.

- Jag säger inte att jag älskar det. Jag gillar det lite och jag får lite pengar, det är allt, säger Kryzysztof Lenowiecki.

Dålig växelkurs

Han har jobbat med röjning i Sverige i sju år. Och kan konstatera att lönen sjunker.

- På papperet stiger lönen men när du vill växla in lönen från svenska kronor till polska zloty får du mindre för nu är växelkursen mycket dålig.

Kryzysztof Lenowiecki säger att lönen på drygt 20 000 kronor är 10 procent mindre värd nu.

Men den svenska lönen är ändå tre gånger högre än i Polen.

- Pengarna är mycket bättre än i Polen, säger han, fyller på bensen, fäller ned visiret och drar i gång röjsågen.

Svårt hitta arbetskraft

Denny Rudén på Sundins Skogsplantor konstaterar att det blivit svårare och svårare de två senaste åren att få tag i arbetskraft så det räcker.

- Jag har fått akta mig för att söka nya jobb. Det är stor efterfrågan på skogsvård men det finns snart ingen som vill utföra den.

Också han anser att lönerna måste stiga för att få arbetskraft till all plantering och röjning.

- Vi ser stora risker med att det blir försämrade skogsvård framöver i Götaland. Man hinner inte med, man har inte tillräckligt med folk för att hinna med att röja och plantera, säger Denny Rudén.

Denny Rudén

Torbjörn Esping